

5.3.2026

רפואה בזמן מלחמה – מבט אישי ממחוז שפלה

יש תקופות שבהן העבודה המקצועית מקבלת משמעות עמוקה יותר. הימים שאנו חווים כעת, בתקופת המלחמה, מזכירים עד כמה תפקידה של הרפואה הציבורית אינו רק מקצוע – אלא שליחות.

עבורי, תקופה זו מגיעה גם בצומת אישית ומקצועית. בימים אלו אני משלב בין תפקידי כרופא מחוזי במחוז שפלה לבין תפקידי החדש כסגן המנהל הרפואי. השילוב הזה מאפשר לי להביט על המערכת משתי נקודות מבט: מצד אחד מתוך העבודה היומיומית לצד הרופאים והסניפים במחוז, ומצד שני מתוך אחריות רחבה בלשכה הרפואית.

דווקא בתקופה מורכבת זו, אני עד לעוצמה האנושית והמקצועית של הרופאים הפועלים במערכת. גם בימים של אזעקות וחוסר ודאות ביטחונית, הרפואה אינה נעצרת. רופאי מחוז שפלה ממשיכים לבצע מדי יום את עבודתם המקצועית – בדיקת מסמכים רפואיים, קבלת החלטות רפואיות בעלות משמעות לחייהם של המבוטחים, והתמודדות עם סוגיות רפואיות מורכבות הדורשות ידע, ניסיון ושיקול דעת מקצועי. הפעילות מתבצעת תוך הקפדה על עבודה מסודרת בהתאם לנוהל שעת חירום של הלשכה הרפואית. נוהל זה מאפשר שמירה על רציפות תפקודית גם כאשר המציאות הביטחונית משתנה. מאחורי הפעילות הזו עומד צוות הלשכה הרפואית, המעניק לרופאי המחוז רוח גבית מקצועית וארגונית. התמיכה, ההכוונה והעבודה המסודרת מאפשרות להמשיך לפעול באופן יציב גם בתקופה מאתגרת.

בתקופה זו בלטה במיוחד עבודתם של הרופאים המנהלים בסניפים במחוז שפלה: ד"ר ולרי אבן, ד"ר מרינה קגן, ד"ר אדוארד ספיבק וד"ר אלי יצחק. רופאים אלו הפגינו מנהיגות מקצועית ודוגמה אישית. הם נכחו בשטח, הובילו את עבודת הצוותים הרפואיים בסניפים, דאגו להמשך הפעילות השוטפת והתגייסו לעזרה הדדית בין הסניפים כאשר היה בכך צורך. נוכחותם היומיומית והאחריות שגילו כלפי הצוותים והרופאים במחוז תרמו רבות לשמירה על רציפות העבודה ועל תחושת הביטחון של העובדים.

בתקופה זו בלט במיוחד גם תפקידו של סגן הרופא המחוזי במחוז שפלה, ד"ר אילן אדם, אשר לקח חלק מרכזי בניהול הפעילות השוטפת. ד"ר אדם ריכז דיווח יומי על פעילות הסניפים, עקב מקרוב אחר העומסים והצרכים המשתנים, דאג לחלוקת משאבים רפואיים בין הסניפים והפגין נוכחות יומיומית בעבודה מתוך הסניף. בתקופה שבה נדרש איזון בין יציבות מקצועית לגמישות ניהולית, פעילות זו אפשרה שמירה על סדר ארגוני וקבלת החלטות מהירה ומדויקת.

גם בתוך המערכת עצמה ניכרת תחושת אחריות רחבה. רופאים מוסמכים בתחום נכות כללית ממחוז שפלה הביעו נכונות לסייע לסניפים במחוז צפון, המתמודדים אף הם עם עומסים ואתגרים בתקופה זו. נכונות זו משקפת תפיסה עמוקה של שליחות מקצועית – הבנה כי מעבר לחלוקה הארגונית למחוזות, כולנו פועלים למען אותה מערכת ולמען אותם מבוטחים.

אחד הרגעים שריגשו אותי במיוחד בתקופה זו היה יום עבודה משותף עם פרופ' גדעון מן, היועץ המחוזי והארצי בתחום האורתופדיה. מספר שבועות בלבד לפני תחילת המלחמה נפצע פרופ' מן במהלך טיול בטבע. מדובר היה בחבלה משמעותית המחייבת תקופת החלמה ושיקום. למרות זאת, כאשר טרם חזר לתפקוד מלא, הוא בחר להתייצב ליום עבודה מלא בסניף רמלה.

באותו יום ישבנו יחד וטיפלנו במספר תיקים רפואיים-משפטיים מורכבים, הדורשים ריכוז, ניסיון ושיקול דעת מקצועי. העבודה התנהלה תחת לחץ, תוך התמודדות עם אזעקות "צבע אדום", ובמקביל כאשר פרופ' מן עצמו עדיין מתמודד עם כאבים מהפציעה. מה שהרשים אותי במיוחד לא היה רק הידע המקצועי יוצא הדופן שלו, אלא השקט, האחריות והמחויבות לעבודה. למרות המצב הביטחוני ולמרות הכאב, הוא המשיך לעסוק בכל תיק במלוא הרצינות והיסודיות. באותו רגע הבנתי שוב עד כמה כוחו של השירות הציבורי נמצא באנשים הפועלים בו. המסירות הזו – להגיע לעבודה גם כאשר הדבר אינו פשוט – היא ביטוי עמוק של אחריות מקצועית ושל שליחות.

כאשר מדברים על מערכת ציבורית, לעיתים שוכחים כי מאחוריה עומדים אנשים. רופאים שממשיכים לעבוד מתוך הסניפים גם כאשר הדרך לעבודה אינה תמיד פשוטה. עובדים מהבית, בשעות האור והחושך ושומרים על תקשורת מכבדת ומעודדת. דווקא ברגעים כאלו מתגלה עוצמתה של המערכת – לא רק בנהלים ובמבנים הארגוניים שלה, אלא בעיקר באנשים המרכיבים אותה.

מילה אישית לסיום. בימים אלו, כאשר המציאות סביבנו מורכבת ומאתגרת, אני מביט באנשי הצוות שלנו – הרופאים, המנהלים והעובדים – ומרגיש גאווה גדולה להיות חלק ממערכת זו.